ชื่อไทย : มะเขือเทศ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : tomato

ชื่อวิทยาศาสตร์

Lycopersicon esculentum Mill.

เรียบเรียงโดย

น.ส.จุฑามาศ รุ่งเกรียงสิทธิ์

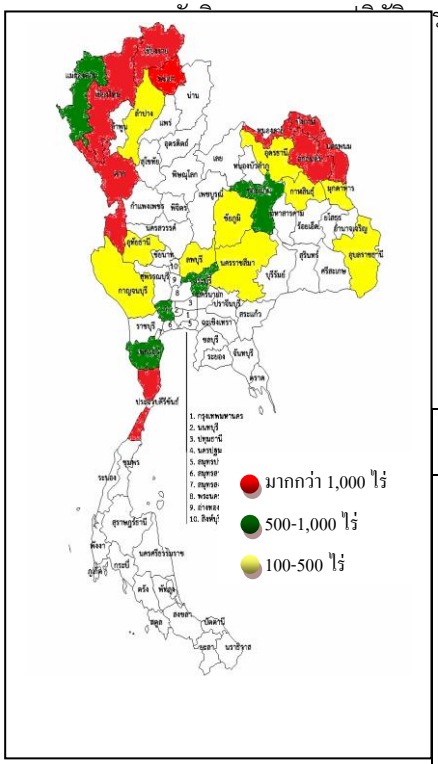

ต้นทุน / ผลตอบแทน

ต้นทุน (ปี 2555 : บาท/ไร่)

- ค่าพันธ์	597.76
- ค่าปุ๋ยเคมี	1,806.40
- ค่าปุ๋ยอินทรีย์	1,750.00
- ค่าปูนขาว	275.00
- ค่าเตรียมดิน	1,325.00
- ค่าสารกำจัดศัตรูพืช	2,057.60
- ค่าจ้างปลูก	1,273.44
- ค่าจ้างเก็บเกี่ยวและดูแลรักษา (6.25 บาท/กก.)	20,000.00
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	953.04
รวมต้นทุน (บาท/ไร่)	**30,038.24**
ผลตอบแทน (บาท/ไร่)	**25,289.76**
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	**3,200**

ฤดูผลผลิต (ร้อยละที่ออกสู่ตลาด)

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

เก็บเกี่ยวมะเขือเทศโรงงาน

เก็บเกี่ยวมะเขือเทศบริโภคผลสด

ราคาขายส่งเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2556	55.78	39.59	33.56	33.79	41.5	40.85	43.34	42.66	43.68	53.21	45.77	39.84
2557	37.9	25.08	23.19	27.53	33.28	48.7	72.38	64.31	39.29	35.85	33.67	42.30
2558	41.17	33.17										

ข้อมูล : ตลาดสี่มุมเมือง

สถิติการผลิต

	ปี 55	ปี 56	ปี 57
จำนวนผู้ปลูก(ราย)	9,924	6,865	7,457
พื้นที่ปลูก (ไร่)	43,556	31,014.75	26,969.5
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	37,802	15,284.7	15,280
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	3,094.1	3,727	4,799.36
ผลผลิตรวม(ตัน)	116,964.7	56,967.2	73,334.2

ที่มา : ข้อมูลรายงานภาวการณ์ผลิตพืชจาก ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร

ส่งออก

ปี	จำนวน(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
2555	6,611.77	271.72
2556	6,634.62	316.15
2557	6,580.86	281.05

ประเทศคู่ค้าของไทย (ส่งออก)

ในปี 2556 ประเทศไทยส่งออกมะเขือเทศ ซึ่งมีการส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ลาว กัมพูชา เวียดนาม และญี่ปุ่น โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ ซอสมะเขือเทศ

ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย

ได้เปรียบ มะเขือเทศสดมีความหลากหลายของสายพันธุ์ และมีการนำไปใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย

เสียเปรียบ มีฤดูกาลผลิตที่เหมาะสมจำกัด ต้นทุนการผลิตสูง

ประเทศผู้ผลิตสำคัญของโลก

ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา

นำเข้า

ปี	จำนวน(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
2555	23,494.89	621.50
2556	27,752.44	812.50
2557	17,485.22	685.96

ประเทศคู่ค้าของไทย (นำเข้า)

ในปี 2557 ประเทศไทยนำเข้ามะเขือเทศสด หรือแช่เย็น มะเขือเทศปรุงแต่ง ซอสมะเขือเทศ มะเขือเทศผงและน้ำ ซึ่งประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ปริมาณ 10,886.59 ตัน มูลค่ารวม 384 ล้านบาท

ศักยภาพ/จุดเด่นฯ	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
1. มะเขือเทศมีความหลากหลายของสายพันธุ์ ทั้งพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ปรับปรุงลูกผสม สามารถเลือกพันธุ์ที่เหมะสมต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของประเทศไทย และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ทั้งรับประทานสด และนำไปแปรรูป 2. มะเขือเทศสามารถเพิ่มมูลค่าจากการแปรรูป และสามารถแปรรูปได้หลากหลาย 3. มีโรงงานรับผลผลิตมะเขือเทศอุตสาหกรรมใกล้กับแหล่งปลูก 4. การบริโภคมะเขือเทศในประเทศไทยมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมการบริโภคมะเขือเทศบางชนิดที่เปลี่ยนแปลงเป็นการทานในรูปแบบอาหารว่างเช่นเดียวกับผลไม้อื่นๆ	1. เป็นพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายมาก เนื่องจากเป็นพืชที่สามารถเพราะปลูกได้ทั้งปี โรคที่สำคัญได้แก่โรคเหี่ยวเขียว โรคใบไหม้ โรคผลเน่า และมีแมลงเข้าทำลายได้ตลอดอายุการปลูก 2. การปลูกมะเขือเทศมีข้อจำกัดในเรื่องของสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ทำให้มะเขือเทศปลูกได้ดีในบางฤดูกาลและบางพื้นที่เท่านั้น หากสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการระบาดของโรคและแมลง ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้คนไทยบริโภคมะเขือเทศสดและแปรรูปจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น 3. ค่าจ้างแรงงานสูง และเกษตรกรไม่มีเงินทุนมากพอที่จะจ้างแรงงานเพิ่ม 4. การตลาด สำหรับมะเขือเทศบริโภคสดในปัจจุบันตลาดจำหน่ายยังมีน้อย ขาดการกระจายผลผลิตสู่ตลาดอื่นๆ และมะเขือเทศโรงงาน มีการผูกขาดการซื้อขายกับโรงงานที่เซ็นสัญญา 5. ปัญหาราคามะเขือเทศตกต่ำ เพราะผลผลิตออกมาปริมาณมากกว่าความต้องการของตลาดและโรงงานที่รับซื้อ ทำให้ราคาผกผัน ไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง 6. เกษตรกรที่ปลูกมะเขือเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามการบวนการ การผลิตเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่ามีแนววิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยากและมีพื้นที่การผลิตจำนวนมาก	1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ด้านการจัดการระบบการผลิตเพื่อความปลอดภัย จะทำให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัย 2. การรวมตัวของกลุ่มผู้ปลูกมะเขือเทศ เพื่อต่อรองราคากับบริษัท 3. สนับสนุนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตมะเขือเทศ เช่น ซอสมะเขือเทศ หรือน้ำมะเขือเทศ 4. วางแผนการผลิตมะเขือเทศรับประทานสดให้ผลผลิตออกมาสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง (นอกฤดูกาล) ควบคู่กับการผลิตเพื่อส่งเข้าโรงงานที่มีราคาดีกว่าการขายเข้าสู่โรงงาน 5. คัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับฤดูกาลและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศเพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรเลือกปลูกมะเขือเทศที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้มากขึ้น